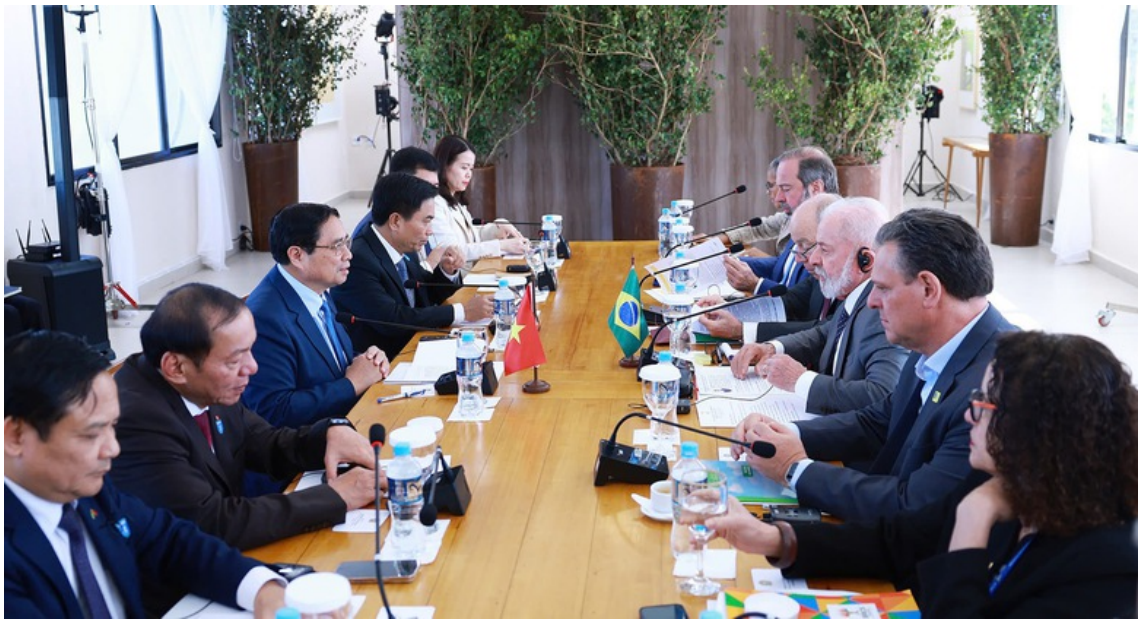
TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Thúc đẩy đàm phán FTA với Mercosur và GCC: Cơ hội mới cho thương mại Việt Nam

10:10 10/09/2025

Trong bối cảnh thế giới đang chứng kiến nhiều biến động, việc mở rộng không gian hợp tác, đa dạng hóa thị trường trở thành yêu cầu cấp thiết đối với nền kinh tế Việt Nam. Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo Bộ Công Thương chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành thúc đẩy tiến trình đàm phán các hiệp định thương mại tự do (FTA) với nhiều đối tác tiềm năng, trong đó có Khối Thị trường chung Nam Mỹ (Mercosur) và Hội đồng Hợp tác Vùng Vịnh (GCC).

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính hội đàm với Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva Bên lề Hội nghị Thượng đỉnh BRICS mở rộng tại Brazil vào tháng 7/2025 - Ảnh: VGP

Việt Nam hiện đã tham gia 17 FTA với hơn 60 nền kinh tế lớn trên thế giới, trong đó 16 hiệp định đang được triển khai hiệu quả, góp phần mở rộng thị trường, tạo ưu đãi thuế quan, cải thiện môi trường đầu tư - kinh doanh. Tuy nhiên, với định hướng hội nhập sâu rộng, việc thúc đẩy đàm phán FTA với các khu vực giàu tiềm năng như Mỹ Latinh và Trung Đông được coi là bước đi quan trọng để nâng cao vị thế quốc gia trong thương mại toàn cầu.

Mercosur – thị trường giàu tiềm năng ở Nam Mỹ

Mercosur gồm 4 quốc gia thành viên: Brazil, Argentina, Uruguay và Paraguay, là khối kinh tế lớn thứ 5 thế giới với gần 300 triệu dân, chiếm khoảng 70% dân số Nam Mỹ. Đây là khu vực có quy mô kinh tế và thương mại đáng kể, được đánh giá là thị trường tiềm năng cho các ngành hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam như dệt may, da giày, thủ công mỹ nghệ, thủy sản, thực phẩm chế biến.

Năm 2024, xuất khẩu của Việt Nam sang Mercosur đạt khoảng 3,4 tỷ USD, trong khi nhập khẩu chủ yếu là nông sản, khoáng sản, thức ăn chăn nuôi, nguyên liệu công nghiệp. Cơ cấu hàng hóa giữa Việt Nam và các nước Mercosur mang tính bổ sung thay vì cạnh tranh trực tiếp, tạo dư địa hợp tác lớn trong tương lai.

Bên lề Hội nghị Thượng đỉnh BRICS mở rộng tại Brazil vào tháng 7/2025, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã có cuộc hội đàm với Tổng thống Brazil Luiz Inacio Lula da Silva. Thủ tướng đề nghị Brazil, trong vai trò Chủ tịch luân phiên Mercosur nửa cuối năm 2025, ủng hộ việc sớm kết thúc đàm phán FTA Việt Nam - Mercosur. Tổng thống Brazil đã khẳng định ủng hộ đề xuất này và nhấn mạnh hai Bộ trưởng Công Thương cần trao đổi, phối hợp chặt chẽ để thúc đẩy đồng thuận trong khối.

Ngay sau đó, vào tối 27/8/2025, Bộ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Hồng Diên đã có cuộc điện đàm với Bộ trưởng Ngoại giao Brazil Mauro Vieira nhằm cụ thể hóa thỏa thuận cấp cao. Phía Brazil thông báo sẽ đưa đề xuất về đàm phán FTA với Việt Nam ra cuộc họp gần nhất của Mercosur và cam kết thúc đẩy tiến trình nội bộ để khởi động đàm phán chính thức trong nửa cuối năm nay.

Theo Bộ Công Thương, nếu được ký kết, FTA Việt Nam – Mercosur sẽ tạo ra cú hích lớn cho hợp tác thương mại, mở đường cho doanh nghiệp hai bên khai thác hiệu quả lợi thế bổ sung về cơ cấu hàng hóa. Việt Nam có thể tăng cường xuất khẩu các sản phẩm công nghiệp chế biến, điện tử, dệt may, giày dép; trong khi nhập khẩu ổn định nguồn nguyên liệu từ Mercosur, giúp đa dạng hóa nguồn cung, giảm phụ thuộc vào một số thị trường truyền thống.

Thủ tướng Phạm Minh Chính gặp Tổng Thư ký GCC Jasem Mohamed Albudaiwi tháng 1/2025 - Ảnh: VGP

GCC – cầu nối tới thị trường Trung Đông rộng mở

Song song với tiến trình tại Nam Mỹ, Bộ Công Thương cũng đang tích cực thúc đẩy đàm phán FTA Việt Nam - GCC (Hội đồng Hợp tác Vùng Vịnh). GCC gồm 6 quốc gia Trung Đông: Saudi Arabia, Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE), Qatar, Kuwait, Oman và Bahrain – là những nền kinh tế giàu tiềm lực tài chính, thị trường nhập khẩu hàng tiêu dùng lớn, đồng thời có nhu cầu đa dạng hóa nguồn cung lương thực, thực phẩm, hàng công nghiệp nhẹ.

Tháng 1/2025, tại Davos (Thụy Sĩ), Thủ tướng Phạm Minh Chính đã có cuộc gặp với Tổng Thư ký GCC Jasem Mohamed Albudaiwi. Tổng Thư ký GCC khẳng định Việt Nam nằm trong danh sách ưu tiên ký kết FTA của GCC, coi đây là mối quan hệ cùng thắng, cùng có lợi. Trong khi đó, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh Việt Nam coi trọng việc làm sâu sắc hơn quan hệ hợp tác nhiều mặt với GCC, đồng thời khuyến khích các doanh nghiệp, quỹ đầu tư khu vực tăng cường hợp tác với Việt Nam; thúc đẩy đàm phán thoả thuận FTA GCC - Việt Nam, Hiệp định Khuyến khích bảo hộ đầu tư GCC - Việt Nam, chia sẻ kinh nghiệm và hỗ trợ Việt Nam xây dựng trung tâm tài chính quốc tế.

Việt Nam đã ký Hiệp định Đối tác kinh tế toàn diện (CEPA) với UAE vào năm 2024, mở ra khuôn khổ hợp tác mới với khu vực. Nếu FTA Việt Nam - GCC được ký kết, hiệp định này sẽ nâng tầm quan hệ kinh tế - thương mại với toàn bộ khu vực Vùng Vịnh, tạo điều kiện để doanh nghiệp Việt Nam tiếp cận thị trường gần

60 triệu dân với thu nhập bình quân đầu người cao hàng đầu thế giới.

Các mặt hàng Việt Nam có lợi thế xuất khẩu sang GCC gồm thủy sản, nông sản chế biến, dệt may, đồ gỗ, hàng tiêu dùng; trong khi GCC có thể cung cấp năng lượng, hóa chất, nguyên liệu sản xuất với giá cạnh tranh. Đây cũng là cơ hội để Việt Nam thu hút thêm dòng vốn đầu tư từ các quỹ lớn tại Trung Đông, đặc biệt trong lĩnh vực năng lượng tái tạo, hạ tầng và công nghệ tài chính.

Động lực mới cho hội nhập và phát triển

Việc đồng thời thúc đẩy hai tiến trình đàm phán FTA với Mercosur và GCC không chỉ thể hiện quyết tâm hội nhập của Việt Nam mà còn cho thấy tầm nhìn chiến lược trong việc đa dạng hóa quan hệ đối tác, mở rộng không gian kinh tế. Đây là hai khu vực có vị trí địa - kinh tế quan trọng, sở hữu tiềm năng thị trường lớn và bổ sung cho các thị trường mà Việt Nam đã có FTA.

Theo đánh giá của Bộ Công Thương, trong bối cảnh thương mại toàn cầu chịu nhiều sức ép, các hiệp định FTA mới sẽ là đòn bẩy quan trọng để doanh nghiệp Việt Nam giảm thiểu rủi ro, khai thác lợi thế về thuế quan, nâng cao năng lực cạnh tranh. Đồng thời, các hiệp định này còn mang ý nghĩa khẳng định vị thế Việt Nam như một đối tác tin cậy, cầu nối giữa các khu vực châu Á, Mỹ Latinh và Trung Đông.

Tuy vậy, để tận dụng hiệu quả FTA, các doanh nghiệp trong nước cũng cần chủ động nâng cao chất lượng sản phẩm, đáp ứng các tiêu chuẩn kỹ thuật, quy tắc xuất xứ khắt khe; đồng thời xây dựng chiến lược tiếp cận thị trường bài bản, thông qua các kênh xúc tiến thương mại và mạng lưới phân phối tại địa bàn.

Theo chinhphu.vn